

B. Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1

V navrhovanej skutkovej podstate § 29 ods. 1 písm. a) sa v súvislosti s marením poskytovania zdravotnej starostlivosti mení terminológia vzhľadom na súčasné predpisy na úseku zdravotníctva. Konkrétne sa v súvislosti s takýmto marením nahrádza pojem zdravotná služba presnejším pojmom zdravotná starostlivosť a služby súvisiace s jej poskytovaním. Takáto úprava uľahčí sankcionovanie konania smerujúce k ohrozovaniu zdravotnej starostlivosti, obzvlášť v súčasnej dobe pandémie COVID-19.

V § 29 ods. 1 písm. b) sa zavádza nová skutková podstata, ktorej cieľom je osobitne postihovať verbálne útoky a znevažovanie poskytovateľov a prijímateľov zdravotnej starostlivosti, ako aj osôb zúčastňujúcich sa na jej poskytovaní. Takéto útoky sa v súčasnosti množia najmä pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v súvislosti s pandemiou COVID-19.

Skutková podstata v § 29 ods. 1 písm. d) bola prevzatá so súčasného znenia písmena c) s tým, že v navrhovanom písmene d), bola vypustená časť skutkovej podstaty týkajúca sa porušovania povinností na ochranu zdravia pred ionizujúcim žiarením, ktoré sú v súčasnosti postihované zákonom o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

V § 29 ods. 1 písm. c) sa zavádza nová skutková podstata, ktorej cieľom je osobitne postihovať falšovanie a nepravdivý výpis zo zdravotnej dokumentácie, potvrdenia týkajúceho sa zdravotného stavu osoby alebo potvrdenia týkajúce sa poskytnutej zdravotnej starostlivosti. Najmä v čase pandémie COVID-19 je používanie, falšovanie a vyhotovovanie nepravdivých uvedených dokumentov, ktoré môžu mať formu potvrdenia o absolvovaní očkovania proti ochoreniu COVID-19, potvrdenia o prekonaní ochorenia COVID-19 alebo potvrdenia o negatívnom výsledku testu na ochorenie COVID-19, či už v listinnej, alebo elektronickej podobe, významne negatívnym faktorom z hľadiska kontroly dodržiavania protiepidemických opatrení a následného dopadu na šírenie ochorenia COVID-19.

Navrhuje sa tiež upraviť sumy pokút vrátane súm ukladaných v blokovom konaní a rozkaznom konaní.

K bodu 2

Zakladá sa príslušnosť Policajného zboru na objasňovanie priestupkov podľa § 29 ods. 1 písm. a) a b).

K bodu 3

Zakladá sa príslušnosť Policajného zboru na prejednávanie priestupkov podľa § 29 ods. 1 písm. a) a b) v blokovom konaní.

K bodu 4

Legislatívno-technická úprava v súvislosti s novým znením skutkových podstát na úseku zdravotníctva.

K čl. II

Navrhovaná úprava je analogickým ustanovením k obdobnému ustanoveniu Zákonníka práce na výkon služby v služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru počas účinnosti opatrení na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení alebo opatrení pri ohrození verejného zdravia.

K čl. III

Navrhuje sa právna úprava v návrhu zákona o prokurátoroch a právnych čakatel'och právnej prokuratúry tak, aby sa na právne vzťahy vzťahoval Zákonník práce.

K čl. IV

K bodom 1 a 3

Legislatívno-technická zmena vzhľadom na prečíslovanie odsekov.

K bodu 2

Návrhom sa reaguje na ustanovenia osobných predpisov, ktoré upravujú dočasné podmieňovanie vstupu do prevádzkových priestorov zariadení, v ktorých dochádza k zhromažďovaniu osôb a vstupu na hromadné podujatia preukázaním sa vstupujúcich osôb príslušným potvrdením – napr. § 48 ods. 4 písm. z) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a súvisiace predpisy. Ak z osobitného predpisu vyplynie pre zamestnávateľa povinnosť takúto kontrolu vykonať kontrolou príslušného dokladu (podrobnosti o dokladoch upravujú osobitné predpisy) a zamestnanec sa ním nepreukáže a v nadväznosti na to zamestnávateľ zamestnanca nevpustí na pracovisko a neumožní mu vykonávanie práce, navrhuje sa ustanoviť právny následok takejto situácie v pracovnoprávných vzťahoch.

Navrhuje sa, aby zamestnávateľ bol povinný umožniť zamestnancovi splnenie povinnosti aj iným spôsobom, ktorým bude umožnenie bezplatného testovania zo strany zamestnávateľa. Až ak zamestnanec odmietne aj tento spôsob, zamestnávateľ aplikuje následok predvídaný zákonom.

Navrhuje sa, aby sa situácia kvalifikovala ako prekážka v práci na strane zamestnanca (t. j. zamestnávateľ nie je povinný zamestnancovi pridelovať prácu) a bez náhrady mzdy. Nemožno však vylúčiť, že strany sa dohodnú na inom režime – napr. náhrade mzdy, čerpaní dovolenky.

V prípade, že dôjde k zmene situácie – napr. zamestnanec doklad predloží (napr. sa dá otestovať), zmení sa aj právna kvalifikácia situácie, t. j. nepôjde o prekážku v práci. Zamestnávateľ v praxi podľa okolností prípadu vyhodnotí, či nepredloženie dokladu má za následok, že prekážka v práci dopadla na celú pracovnú zmenu (prácu už nie je možné vykonať vôbec, pretože činnosť už začala) alebo len na časť pracovnej zmeny.

Zároveň sa navrhuje, v prípade, ak by osobitný predpis nebol vydaný, aby zamestnávateľ mohol postupovať podľa ods. 6 (žiadať doklad alebo zabezpečiť testovanie), ak je cieľom jeho konania plnenie povinností podľa osobitných predpisov v oblasti ochrany zdravia – napríklad zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, ktoré ukladajú povinnosti v oblasti ochrany zdravia nielen

zamestnancov, ale aj iných osôb. Ich kontext je aplikovateľný aj na pandemickú situáciu, kde je nielen záujmom zamestnávateľa ale aj širokým spoločenským záujmom zabrániť, resp. minimalizovať šírenie nákazlivej choroby. Navrhované ustanovenie tak zamestnávateľovi dáva nástroj, bez ukladania sankcie zamestnancovi, urobiť opatrenia, ktoré k tomuto cieľu budú smerovať, napr. v oblasti organizovania práce, v oblasti zvýšenia niektorých hygienických povinností aj nad rámec právnych predpisov, ktorým zamestnávateľ môže reagovať na konkrétnu situáciu na konkrétnom pracovisku. Navrhované znenie umožní aj v kontexte osobitných predpisov, ktoré vyžadujú posudzovanie rizika (napríklad § 5 a § 6 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci), aby zamestnávateľ vedel riziká včas vyhodnotiť a urobiť nevyhnutné opatrenia na nediskriminačnom základe.

Predmetná zmena sa navrhuje zaradiť pod osobitné ustanovenia jedenástej časti Zákonníka práce, ktorá bola v roku 2020 vytvorená pre čas mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu, pretože tieto opatrenia sú viazané len na tieto situácie a predpokladá sa ich dočasný charakter, ak nastane relevantná skutočnosť.

K čl. V

Navrhovaná úprava je analogickým ustanovením k obdobnému ustanoveniu Zákonníka práce na výkon služby v služobnom pomere príslušníkov Hasičského a záchranného zboru počas účinnosti opatrení na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení alebo opatrení pri ohrození verejného zdravia.

K čl. VI

Navrhuje sa, aby sa na zamestnanca, ktorý je od 1. decembra 2021 uznaný za dočasne práceneschopného z dôvodu nariadenia karanténneho opatrenia alebo izolácie nevzťahovalo prechodné ustanovenie, v zmysle ktorého nárok na pandemické nemocenské počas krízovej situácie vznikne od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti vo výške 55 % denného vymeriavacieho základu.

K čl. VII

K bodu 1

Navrhovanou právnou úpravou sa stanovuje možnosť Úradu verejného zdravotníctva SR v rámci protiepidemických opatrení reflektovať GreenPassy, t.j. zaočkovanie, prekonanie ochorenia COVID-19 alebo absolvovanie negatívneho otestovania pri tvorbe protipandemických opatrení tak, aby sa vyžadovali pri vstupe na pracovisko.

Ďalej sa navrhuje doplnenie možnosti na nariadenie nového opatrenia, ktoré by oprávňovalo Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky prevádzkovať elektronický formulár na vyhľadávanie cestujúceho v súvislosti s ochranou verejného zdravia

K bodu 2

Legislatívno-technická úprava v nadväznosti na doplnenie v bode 1.

K bodu 3

Navrhuje sa upraviť povinnosť prevádzkovateľov kontrolovať opatrenia na predchádzanie ochoreniam a opatrenia pri ohrozeniach verejného zdravia uložené príslušným orgánom

verejného zdravotníctva, a na tento účel vyžadovať od osôb preukázanie totožnosti a preukázanie potvrdenia podľa § 48 ods. 4 písm. z).

Navrhuje sa tiež upraviť povinnosť odmietnuť vstup do prevádzkových priestorov zariadení alebo vstup na hromadné podujatie osobe, ktorá odmietne preukázať svoju totožnosť pri plnení opatrení na predchádzanie ochoreniam alebo pri ohrozeniach verejného zdravotníctva, ktoré nariadil úrad verejného zdravotníctva.

K bodu 4

Spresňuje sa doteraz platné ustanovenie zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia tak, aby mohlo byť vykonávané všeobecne voči každej osobe pri výkone pôsobnosti podľa tohto zákona.

K bodu 5

Navrhuje sa vytvoriť zákonné predpoklady pre nariadenie uzatvoriť prevádzku počas krízovej situácie z dôvodu ochorenia COVID-19. Uzavretie prevádzky vykoná osoba vykonávajúca štátny zdravotný dozor rozhodnutím na mieste. Osoba vykonávajúca štátny zdravotný dozor bude môcť na vykonanie tohto nariadenia požiadať o súčinnosť Policajný zbor.

Navrhovanými ustanoveniami § 55b sa tiež upravuje, aby príslušník Policajného zboru, rovnako ako už môžu orgány štátneho zdravotného dozoru, mohol vyžadovať od fyzických osôb potvrdenie o absolvovaní očkovania proti ochoreniu COVID-19, alebo potvrdenie o prekonaní ochorenia COVID-19 alebo potvrdenie o negatívnom výsledku testu na ochorenie COVID-19, a to v súvislosti s využitím oprávnenia zakázať vstup na určené miesto alebo prikázať zotrvanie na určenom mieste.

K bodom 6, 7 a 9

Navrhuje sa, aby správne delikty spôsobené nedodržaním opatrení nariadených pri ochrane verejného zdravia mohli postihovať v blokovom konaní orgány verejného zdravotníctva a orgány Policajného zboru; tieto správne delikty budú môcť byť prejednané v rozkaznom konaní.

K bodu 8

Upravujú sa nové skutkové podstaty za porušenie povinností podľa novo navrhovanej právnej úpravy.

K bodu 10

Ide o leg legislatívno-technickú úpravu, ktorou sa upravuje vnútorný odkaz tak, aby zahŕňal sankcionovanie podľa nového odseku 40.

K bodu 11

Na účely zákona pri ukladaní sankcií sa ustanovuje aké konanie sa považuje za osobitne závažné porušenie povinnosti alebo porušenie povinností závažným spôsobom.

K bodu 12 a 13

Navrhuje sa doplniť COVID-19 medzi povinne hlásené ochorenia a do formuláru výsledkov mikrobiologických vyšetrení.

K čl. VIII

Navrhuje sa umožniť, aby vláda mohla nariadiť pracovnú povinnosť aj v čase mimoriadnej situácie.

K čl. IX

V nadväznosti na úpravu Zákonníka práce navrhuje sa obdobne postupovať aj v štátnej službe profesionálnych vojakov.

K čl. X

V nadväznosti na úpravu v čl. I návrhu zákona, sa vo vzťahu k štátnej službe príslušníkov finančnej správy navrhuje prijať osobitnú úpravu zameranú na ochranu verejného zdravia v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19.

Návrhom sa reaguje na ustanovenia osobných predpisov, ktoré upravujú dočasné podmieňovanie vstupu do prevádzkových priestorov zariadení, v ktorých dochádza k zhromažďovaniu osôb a vstupu na hromadné podujatia preukázaním sa vstupujúcich osôb príslušným potvrdením – napr. § 48 ods. 4 písm. z) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a súvisiace predpisy. Ak z osobitného predpisu vyplynie pre služobný úrad povinnosť takúto kontrolu vykonať kontrolou príslušného dokladu (podrobnosti o dokladoch upravujú osobitné predpisy) a príslušník finančnej správy sa ním nepreukáže a v nadväznosti na to služobný úrad príslušníka finančnej správy nevpustí na pracovisko a neumožní mu vykonávanie štátnej služby, navrhuje sa ustanoviť právny následok takejto situácie.

Navrhuje sa, aby služobný úrad bol povinný umožniť príslušníkovi finančnej správy splnenie povinnosti aj iným spôsobom, ktorým bude umožnenie bezplatného testovania zo strany služobného úradu. Až ak príslušník finančnej správy odmietne aj tento spôsob, poskytne sa mu služobné voľno bez nároku na služobný plat.

Zároveň sa navrhuje, pre prípad, že nebudú splnené podmienky obsiahnuté v hypotéze právnej normy obsiahnutej v odseku 1 a teda odsek 1 sa z tohto dôvodu neuplatní, aby bol služobný úrad oprávnený dočasne podmieniť vstup na pracovisko predložením príslušného dokladu príslušníka finančnej správy preukazujúceho skutočnosti podľa osobitného predpisu alebo bezplatným otestovaním príslušníka finančnej správy. K takémuto opatreniu môže služobný úrad prikrôčiť len po posúdení jeho proporcionality, a teda len, ak je to nevyhnutné na účely zabezpečenia ochrany zdravia pri práci podľa osobitných predpisov vrátane takého spôsobu organizácie výkonu štátnej služby, ktorý vylúči alebo zníži nebezpečenstvo šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19.

K čl. XI

Vzhľadom na potrebu riešenia uvedených zákonných povinností sa navrhuje primerané nadobudnutie účinnosti navrhovanej právnej úpravy - dňom vyhlásenia.